

Nirvana

5. SINIF NOKTANIN KULLANIMI UYGULAMA ÇALIŞMALARI

Hazırlayanlar

Halil AKILLIOĞLU
İsmail ÇUBUKÇU
Mustafa AKBALIK

NOKTANIN KULLANIMI UYGULAMA ÇALIŞMALARI

A. Noktanın aşağıda verilen görevleri ile örnek kullanımlarını eşleştiriniz.

NOKTANIN GÖREVLERİ	CÜMLELER
1) Dört ve dörtten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur.	(...) Güzel günler göreceğiz.
2) Bazı kısaltmaların sonuna konur.	(...) Onun için 23.08.1984 önemli bir tarihtir.
3) Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.	(...) Yazım kurullarına www.tdk.gov.tr adresinden baktık.
4) Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır	(...) Yapılan sınavda 2. olduğu için çok üzüldü.
5) Bir yazının maddelerini gösteren rakam veya harflerden sonra konur.	(...) $6 \cdot 8 = 48$
6) Cümlelerin sonuna konur.	(...) Mehmet Tuğra AKBALIK, Türkçenin Sırları, Almila Yayınları, Ankara, 2020.
7) Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.	(...) Arkadaşı Etiler Mah.nde oturuyor.
8) Kitap, dergi vb.nin künyelerinin sonuna konur.	(...) Saat 12.15'te kalkacak trene yetişemedi.
9) Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.	(...) Ödediği 12.000 lira karşılığında borcundan kurtuldu.
10) Genel ağ adreslerinde kullanılır.	(...) Sıfat çeşitleri şunlardır: a. Niteleme Sıfatları b. Belirtme Sıfatları

B. Aşağıdaki metni noktanın kullanımı bakımından inceleyip boş bırakılan yerleri doldurunuz.

Irmağın kıyısında, ablasının yanı başında hiçbir şey yapmadan öylece oturmaktan sıkılmaya başlamıştı Ahmet. Saat 10.00'dan beri oturuyordu. Ablası ise o sırada okuduğu kitabın 55. sayfasına gelmişti. 1.125 sayfalık bir kitapta 55 sayfa hiçbir şey değildi. Aslında Ahmet'in de 12.10.2020 Pazartesi gününe kadar elindeki kitabı okuması gerekiyordu ama nedense içinden bugün kitap okumak gelmiyordu.

➤ Yukardaki metinde nokta ... farklı görevde kullanılmıştır.

C. Aşağıdaki cümleleri noktanın kullanımı bakımından inceleyiniz. Doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

(...) Pazardan neler aldım neler : elma, armut, muz.

(...) Eve geldi, odasına geçip pencereden dışarıyı sessizce izlemeye.

(...) Türkiye'nin en kalabalık üç şehri şunlardır : İstanbul, Ankara, İzmir.

(...) Bu yıl %18.5 büyüme kaydeden şirket gelecek yılki hedefini de belirledi.

(...) Ağah Sırrı Levend, Türk Dilinde Gelişme, TDK Yayınları, Ankara, 1960.

D) Aşağıdaki cümlelerde yay ayraçla belirtilen yerlerden uygun olanlara nokta koyunuz.

Dün sabaha karşı uykum kaçtı() sabah 06()15 gibi kendimi sokağa attım() 1225() Sokakta kimsecikler yoktu() Yalnızca bir simitçi sabah simitleri için fırına doğru gidiyordu() hava mis gibiydi() Yaşlılıkta bu gibi sabah yürüyüşleri çok faydalıymış() Kendi kendime itiraf edemiyordum ama evet ihtiyarlamıştım() Gençliğin getirdiği yaşama sevinci, coşku, sevinç artık()

NOKTANIN KULLANIMI UYGULAMA ÇALIŞMALARİ YANİT ANAHTARI

A. Noktanın aşağıda verilen görevleri ile örnek kullanımlarını eşleştiriniz.

NOKTANIN GÖREVLERİ	CÜMLELER
1) Dört ve dörtten çok rakamlı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve araya nokta konur.	(6) Güzel günler göreceğiz.
2) Bazı kısaltmaların sonuna konur.	(3) Onun için 23.08.1984 önemli bir tarihtir.
3) Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.	(10) Yazım kurullarına www.tdk.gov.tr adresinden baktık.
4) Matematikte çarpma işareti yerine kullanılır	(9) Yapılan sınavda 2. olduğu için çok üzüldü.
5) Bir yazının maddelerini gösteren rakam veya harflerden sonra konur.	(4) $6 \cdot 8 = 48$
6) Cümlelerin sonuna konur.	(8) Mehmet Tuğra AKBALIK, Türkçenin Sırları, Almila Yayınları, Ankara, 2020.
7) Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.	(2) Arkadaşı Etiler Mah.nde oturuyor.
8) Kitap, dergi vb.nin künyelerinin sonuna konur.	(7) Saat 12.15'te kalkacak trene yetişemedi.
9) Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.	(1) Ödediği 12.000 lira karşılığında borcundan kurtuldu.
10) Genel ağ adreslerinde kullanılır.	(5) Sıfat çeşitleri şunlardır: a. Niteleme Sıfatları b. Belirtme Sıfatları

B. Aşağıdaki metni noktanın kullanımı bakımından inceleyip boş bırakılan yerleri doldurunuz.

Irmağın kıyısında, ablasının yanı başında hiçbir şey yapmadan öylece oturmaktan sıkılmaya başlamıştı Ahmet. Saat 10.00'dan beri oturuyordu. Ablası ise o sırada okuduğu kitabın 55. sayfasına gelmişti. 1.125 sayfalık bir kitapta 55 sayfa hiçbir şey değildi. Aslında Ahmet'in de 12.10.2020 Pazartesi gününe kadar elindeki kitabı okuması gerekiyordu ama nedense içinden bugün kitap okumak gelmiyordu.

➤ Yukardaki metinde nokta (5) farklı görevde kullanılmıştır.

C. Aşağıdaki cümleleri noktanın kullanımı bakımından inceleyiniz. Doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

(Y) Pazardan neler aldım neler : elma, armut, muz.

(Y) Eve geldi, odasına geçip pencereden dışarıyı sessizce izlemeye.

(D) Türkiye'nin en kalabalık üç şehri şunlardır : İstanbul, Ankara, İzmir.

(Y) Bu yıl %18.5 büyüme kaydeden şirket gelecek yılki hedefini de belirledi.

(D) Agâh Sırrı Levend, Türk Dilinde Gelişme, TDK Yayınları, Ankara, 1960.

D) Aşağıdaki cümlelerde yay ayraçla belirtilen yerlerden uygun olanlara nokta koyunuz.

Dün sabaha karşı uykum kaçtı() sabah 06(.)15 gibi kendimi sokağa attım(.) 1225(.) Sokakta kimsecikler yoktu(.) Yalnızca bir simitçi sabah simitleri için fırına doğru gidiyordu() hava mis gibiydi(.) Yaşlılıkta bu gibi sabah yürüyüşleri çok faydalıymış(.) Kendi kendime itiraf edemiyordum ama evet ihtiyarlamıştım(.) Gençliğin getirdiği yaşama sevinci, coşku, sevinç artık()